

Verslag Klankbordgroep Transitievisie Warmte 22-02-21

Voornaamste vragen/punten van aandacht/actiepunten

Vragen bij presentatie over Transitievisie: [mondeling beantwoord door Matty]

Vraag over waarom het afwegingskader (Cranendonckse aanpak) al zo snel is vastgesteld
Op basis van inbreng werkgroep, resultaten brede enquête inwoners. Vroeg vaststellen in raad bewuste keuze, om te voorkomen dat aan het eind inbreng te laat komt.

Waarom laagste nationale kosten als uitgangspunt? Niet de Cranendonckse?
Dit is een landelijke definitie, waar een breed aspect aan kostenaspecten in zit (investering, beheer, eindgebruiker). Subsidies en belastingen zitten er niet in.

Vraag naar definitie van 'draagkracht'
Doel is dat lagere inkomens ook mee kunnen in de transitie. Verder is dit niet heel nader gespecificeerd.
[mondeling beantwoord door Matty]

Zijn de 'laagste nationale kosten' inzichtelijk te maken voor inwoners?
Dit is lastig inzichtelijk te maken. Wel zijn door het Planbureau van de Leefomgeving inschattingen gemaakt per CBS buurt. Helaas gaan deze details niet diep genoeg per wijk binnen de kernen

Opmerking over kostenneutraliteit
Floris: dit is uitgangspunt van het Klimaatakkoord.

Opmerking dat we niet afhankelijk willen zijn van de Russen maar ons wel verbinden aan één bedrijf en haar restwarmte (Nyrstar). Blijven zij altijd in Budel?
Garantie is er niet, maar gezien de aard van de industrie en vestiging hoofdkantoor is de verwachting dat men meerdere decennia blijft.

Hoe kunnen we verwachten dat inwoners koploper worden als niet alle opties en kosten duidelijk zijn?
Hierin is informeren van inwoners belangrijk, via de transitievisie wordt duidelijkheid gegeven. Dit is wat met transparant wordt bedoeld in het afwegingskader.

Zijn oude boerderijen all-electric te verwarmen?
Hogere temperatuur is nodig, maar er zijn ook label A boerderijen als er goed geïsoleerd wordt.
En, kan het elektriciteitsnet all-electric wel aan?
Netwerkbeheerders werken aan een beter netwerk, al is de elektriciteitsvraag van warmtepompen niet dramatisch. Enexis doet een scan om te kijken of er wijken vanuit het netwerk 'ongeschikt' zijn.

Zijn pelletkachels niet in de ban gedaan? Zijn ze dan nog wel een verwarmingsoptie?
Er is geen subsidie meer voor pelletkachels, in de ban zijn ze niet. Subsidieprikkel is weg om te voorkomen dat dit grootschalig in de gebouwde omgeving wordt gebruikt. Qua CO2 uitstoot is deze kachel vergelijkbaar met groen gas.

Levert een rioolwaterzuivering geen restwarmte op?

Je kunt er lagetemperatuurwarmte uit winnen, evt met een warmtepomp op te waarden naar hogere temperatuur.

op grond waarvan is er een verschil gemaakt tussen Maarheeze Zuid en Noord:?

Onderscheid tussen ouder en nieuwer Maarheeze is gemaakt vanwege optie warmtenet. Er wordt nog gekeken welke oplossing er van toepassing is wanneer dit niet doorgaat.

bij geothermie: worden de aanleg en onderhoudskosten betaald door de gebruikers of worden de kosten door de algemene energieleverancier doorberekend?

Bij een warmtenet, dus ook bij geothermie, worden de hoge investeringen die vooraf gemaakt worden via maandelijkse betalingen door de gebruikers terugbetaald via de energierekening.

Warmtenetten kunnen toch ook gekoppeld worden? De warmte van Nyrstar met bv de warmte uit aquathermie

Als het netwerk er ligt kan er makkelijk van bron worden gewisseld. Echter liggen de wijken vaak ver van de bronnen. Daarom geeft Matty ook aan dat nog nader onderzoek voor het gebruik van Nyrstar nodig is.

Opm: Als het om 20% gaat, dan starten in wijken die huizen hebben die dicht bij elkaar staan en een gunstig vooruitzicht hebben om met alternatieve bronnen comfortabel te leven.

Clusterindeling gemeente:

All electric startwijken, label A en B-wijken, 1150 woningen

Opmerkingen:

*Die wijk in Gastel is net gebouwd. Bewoners zitten niet te wachten op een desinvestering
Gedachte hierbij is om buurten van 10-15 jaar oud uit te zoeken, goede isolatie maar een oudere CV ketel. Wordt nagekeken.*

Wie gaat al die plannen (financieel) faciliteren en aansturen? Wat is de rol van de Gemeente Cranendonck hierbij?

De rol van de gemeente zal afhankelijk zijn van de financiering die door het rijk zal worden verschaft en door de wijze waarop in de Gemeente Cranendonck we de zaken willen gaan aanpakken. De uitvoeringsstrategie, hoe gaan we dit varkentje wassen staat op de agenda van de genoemde brede werkgroep

Hoe komen jullie aan de label gegevens van het Kamersven?

Dit zijn openbare gegevens, zoals het voorlopig of definitief energielabel.

dus huizen met energielabel C in de ene wijk zijn niet handig en in andere wijk wel??

In alle gevallen moet een label C woning verder worden geïsoleerd voordat die naar een warmtepomp kan overstappen. In sommige wijken zijn alle woningen label C en kan een vergelijkbare aanpak worden verkregen in andere wijken is er veel verschil tussen de woningen.

Kamersven gaat om een heel beperkt aantal woningen. Waarom dan toch die keuzen?? Wijken met huurwoningen van Wocom zijn toch veel beter als startwijk?!

Het gaat bij het kiezen van woningen om én, én. Dus wijken met veel WoCom en ook andere wijken. Die diversiteit kan helpen om te leren wat werkt. Kamersven is op de lijst gekomen doordat daar veel potentieel voor zonnepanelen is en hoge energierekeningen worden betaald. Er is dus veel te verdienen met extra isolatie. De andere reden was de aanwezigheid van actieve bewoners, heel belangrijk voor wijkuitvoeringsplannen

In Maarheeze Noord is de bebouwingstypologie zeer divers, er komen m.i te grote verschillen voor: nieuwbouw anno 2022, oudere bebouwing is de dorpskern en bebouwing uit de 80- en 90er jaren.

Dat klopt, maar iemand anders noemde dat juist een voordeel, veel ervaringen opdoen

Ik zie nog geen plaatje van Mheeze Zuid, wat zijn daar de plannen?

Hier speelt de optie voor een warmtenet nog, anders all-electric. Maar er zijn ook nog oudere woning en dan is all-electric problematisch.

Worden de huizen aan de andere kant van snelweg (maarheeze) meegenomen?

Nee die worden niet meegenomen, verhouding afstand en aantal woningen is ongunstig. Plus kosten doorvoer onder de snelweg.

hoe groot moet de deelname van bewoners zijn om als startwijk aan de slag te kunnen gaan?

Pas als er voldoende animo voor een warmtenet is gebleken wordt er gezocht naar een minimum aantal deelnemers en de gewenste omvang van dat net.

Hoe zit het met bodemverontreiniging en ondiepe geothermie?

Geothermie is een gesloten systeem, Vervuiling wordt dus niet het systeem ingezogen.

wie betaalt de kosten van het warmtenetwerk: de gebruikers of de netbeheeder?

Dit is of wordt landelijk geregeld. De investering ligt bij het warmtebedrijf.

is er een back-up als een warmtenetwerk in storing komt?

ja, dat moet altijd (vaak ook nodig voor zeldzame pieken, zoals vorige week)

Groen gas in de regel geproduceerd door biovergisters: maakt dit de intensieve veehouderij onmisbaar voor een deel van de energievoorziening?

Dit geeft te denken over de potentie van groen gas op de langere termijn, kleinere sector = minder gas. Andersom zou waterstof dit stokje kunnen overnemen.

kan hier niet veel op zeggen, hoor al de hele avond zaken gezegd worden met voorbehoud van, en in principe zou dat moeten kunnen, in de media heel veel berichten over zaken die niet goed gaan bij de transitie waarom zou dat in Cranendonck wel goed gaan

De media vermeldt wel de slechte verhalen maar niet de goede, een comfortabel opgewarmd huis is geen nieuws. Waarheid en beeldvorming zijn niet altijd hetzelfde.

wordt de kennis die in Cranendonck wordt opgedaan gedeeld met andere gemeenten en ook omgekeerd?

Zeker, in werkgroep warmte en regionale structuurvisie Warmte en ook bij professionals onderling.

Mentimeter

1. Kan u huis in 2050 aardgasvrij worden verwarmd?

50% denkt aan een warmtepomp

20% twijfelt over gasloos verwarmen

2. Vragen na het lezen van de stukken zijn

Waarom niet nu al starten met isoleren vrijstaande huizen?

Zijn we niet te positief over verhouding kosten en baten?

Hoe halen we de geïsoleerde woningen in het buitengebied van het gas?

Moet ik wachten tot mijn wijk 'aan de beurt is'?

Is 2030 een hard tussendoel of telt alleen 2050 bij 'van het aardgas af'?

Is een netbeheerder of de eigenaar van de warmtebron verantwoordelijk bij een collectief energienet?

3. Welke wijken staan in uw top-3 van startwijken?

7x Budel wocom

5x de genoemde wijken in de presentatie

3x maarheeze noord

maarheeze zuid

soerendonk,

Kamersven

4. Met welke wijk moeten we voorlopig nog wachten?

6x **kamersven**

3x budel zuid-west

Gastel

Soerendonk

Slotronde opmerkingen:

5. Wat zien we nog over het hoofd?

Isoleren geldt voor bijna alle woningen, niet alleen voor de startwijken. Is daar een breder implementatieplan?!

Het tekortschieten van het Rijk in het uitvoeren van haar regierol

Men moet ook psychologisch over de streep getrokken worden, is de werkgroep daarop toegerust?

Inwoners overtuigen van het belang om van het aardgas af te gaan. Dit gaat verder dan het kosten baten plaatje.

Zijn niet lokale aanbieders voor energiebesparende maatregelen een gunstige of ongunstige ontwikkeling in onze transitie?

Beleid en spelregels moeten niet tijdens de wedstrijd veranderen (vb. salderingsregeling)

Ervaring van andere warmteprojecten presenteren ter aanvulling/illustratie

Voor de gemiddelde inwoner blijft nog veel onduidelijk, hier ligt nog veel werk

Aannames en bronvermelding worden niet genoeg onderbouwd in het rapport

6. Hoe kunnen we mensen activeren over te stappen op duurzame warmte?

Koppeling met andere initiatieven – warmtepomp ruilen met opbrengst zonnepark

Wijkbijeenkomsten met concrete plannen, overwegingen en voor/nadelen

Goed inzicht in kosten en baten, visie van de overheid voor korte en lange termijn

Ervaring in het gezamenlijk isoleren van woningen als eerste stap.

Reclame in het weekblad zodat het onderwerp vertrouwder raad

Meer ambassadeurs voor Maarheeze Noord, het is een relatief groot en divers gebied.

Duidelijk maken waarom van het gas af een noodzakelijke transitie is.

Breed draagvlak door breed bespreken, als het kan weer fysieke bijeenkomsten houden

Men aarzelt, de kost gaat wel heel erg ver voor de baat uit. Dus moet je extra voorlichten.

Buurtloket waar men terecht kan bij een inwoner met ervaring.

Paai mensen met kortingen of subsidies op isolatie, warmtepompen. De 70 euro die ik nu kan krijgen is te min.